

نام خانوادگی :	وزارت آموزش و پرورش	نام درس: علوم و فنون ادبی ۳
نام پدر:	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد	پایه: دوازدهم انسانی
نام آموزشگاه :	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میبد	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰ / ۸
کد دانش آموزی:	تعداد صفحه: ۴ تعداد سؤال: ۳۰	زمان شروع: ۸ صبح
		وقت: ۸۰ دقیقه

نمره با عدد :	نمره با حروف:
نام و نام خانوادگی وامضاء دبیر :	

ضمن خیرمقدم به دانش آموزان و داوطلبان عزیز، سوالات زیر را به دقت بخوانید و باتوکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید.
«روز صنعت پترو شیمی گرامی باد»

ردیف	سوالات	نمره
*	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۵ نمره)	*
۱	توضیحات زیر مربوط به کدام افراد است ؟ الف) دیوانش شامل قصاید، ترجیع بندها و مسمط. مضامین اشعارش: وطنی، سیاسی، اجتماعی است. ب) آشنایی با زبان فارسی و ادبیات کهن و مسائل جدید دنیا سرودن اشعار به سبک خراسانی و زبان حماسی.	۲۵/۰ ۲۵/۰
۲	کدام یک از شاعران زیر در دوره بازگشت به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی قصیده سرایی نمی کرد. الف) صبا کاشانی ب) قانئ شیرازی ج) فروغی بسطامی د) سروش اصفهانی	۲۵/۰
۳	اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت که بود؟	۲۵/۰
۴	کدام شاعر دوره ی بیداری با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماعی، نوآوری در عرصه تخیل پدید آورد؟	۲۵/۰
۵	شاعرانی که به زبان <u>کوچه</u> و بازار شعر می گفتند به کدام قالب ها رغبت بیشتری داشتند؟ الف) قصیده و مثنوی ب) مستزاد، چهارپاره، ترانه و تصنیف ج) قصیده، مثنوی و مستزاد د) ترانه، تصنیف، مثنوی و قصیده	۲۵/۰
۶	کدام درون مایه ی شعر عصر بیداری مترادف با <u>دموکراسی غربی</u> است؟ الف) توجه به مردم ب) قانون ج) وطن د) آزادی	۲۵/۰
۷	«نثر فارسی دوره ی بیداری قیدوبندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می گذارد» مربوط به کدام قلمرو یا سطح ویژگی های نثر است؟	۲۵/۰
۸	نام کتاب مرتبط با هر توضیح را در جای خالی بنویسید. الف) اثر جیمز موریه : ب) رمان محمد باقر میرزا خسروی:	۵/۰
۹	به دومورد از ویژگی های فکری شعر زیر از فرخی یزدی اشاره کنید. "آن زمان که بنهادم سربه پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی در محیط طوفان ز ما، ماهرانه در جنگ است ناخدای استبداد باخدای آزادی"	۵/۰
۱۰	مهم ترین عوامل فرهنگی و اجتماعی مؤثر بر ادبیات عصر بیداری جامعه کدامند؟ (دو مورد)	۵/۰

نام خانوادگی:	وزارت آموزش و پرورش	نام درس: علوم و فنون ادبی ۳
نام پدر:	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد	پایه: دوازدهم انسانی
نام آموزشگاه:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میبد	تاریخ امتحان: ۸ / ۱۰ / ۱۳۹۷
کد دانش آموزی:	تعداد صفحه: ۴ تعداد سؤال: ۳۰	زمان شروع: ۸ صبح
		وقت: ۸۰ دقیقه

۱۱	چرا در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های تاریخی بود؟	۰.۵
۱۲	یکی از ضعف های تکنیکی درداستان های دوران مشروطه چیست؟	۰.۵
۱۳	دو دلیل از دلایل کم توجهی شاعران عصر بیداری به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی را بنویسید .	۰.۵
*	زیبایی شناسی (۴ نمره)	*
۱۴	در کدام گزینه ها آرایه تضمین دیده نمی شود؟ الف) بهر این فرمود رحمان ای پسر ب) یار بی پرده از در و دیوار ج) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناک حق عبادتک. د) بسم الله الرحمن الرحیم	۰.۲۵
۱۵	توضیحات ستون اول به کدام اصطلاح ستون دوم مربوط است؟ وصل کنید. گنجانیدن یک مفهوم بلند در سخنی کوتاه است که معنای بسیار در کمترین واژه ها جای می دهد. تضمین آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت، یا سخن دیگری را در شعر یا کلام گویند. بدیع به مجموعه ی آرایه هایی گفته می شود که بر زیبایی لفظی و معنایی سخن می افزاید. تلمیح	۰.۷۵
۱۶	در بیت «درآینه دوباره نمایان شد // با ابر گیسوانش در باد // باز آن سرود سرخ آنالحق // ورد زبان اوست» تلمیح به کیست؟	۰.۲۵
۱۷	در بیت زیر کدام آرایه بارز دیده می شود؟ هرکاو نظری دارد با یار کمان ابرو // باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها الف) تلمیح ب) تضمین ج) جناس د) مراعات نظیر	۰.۲۵
۱۸	درست یا نادرست بودن جملات زیر را بنویسید: الف) آرایه های مراعات نظیر، اغراق، ایهام، تضاد و... در حوزه آرایه های لفظی جای می گیرند. ب) مراعات نظیر در اصطلاح ادبی آوردن واژه هایی در سخن است که با هم ارتباط معنایی (غیر از تضاد) داشته باشند و یادآور یکدیگر باشند.	۰.۵
۱۹	سعدی در عبارت زیر با استفاده از کدام آرایه ی ادبی ارتباط بین کفر و فقر را نشان داده است؟ «درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد؛ «کاذب فقر ان یكون کفراً»	۰.۵

نام خانوادگی :	وزارت آموزش و پرورش	نام درس: علوم و فنون ادبی ۳
نام پدر:	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد	پایه: دوازدهم انسانی
نام آموزشگاه :	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میبد	تاریخ امتحان: ۱۰ / ۸ / ۱۳۹۷
کد دانش آموزی:	تعداد صفحه: ۴ تعداد سؤال: ۳۰	زمان شروع: ۸ صبح
		وقت: ۸۰ دقیقه

۱/۵	<p>در کدام بیت مراعات، در کدام بیت تضمین و در کدام بیت تلمیح وجود دارد؟ (هر بیت یک آرایه) (با توضیح)</p> <p>الف) باغ بی برگی ... // ساز او باران // سرودش باد</p> <p>ب) سخت طفلانه است سنجیدن به مردان جهان کوهکن را کز دهان تیشه آید بوی شیر</p> <p>ج) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت شیوه ی جنات تجری تحتها الانهار داشت</p>	۲۰																
*	موسیقی شعر (۷ نمره)	*																
۰/۲۵	<p>کدام گزینه درست است؟</p> <p>الف) اوزان همسان از تکرار یکنواخت دوپایه ی آوایی حاصل می شود.</p> <p>ب) اوزان ناهمسان از تکرار متناوب دو پایه ی آوایی حاصل می شود.</p> <p>ج) در شعر پارسی، اوزان دلنشین و گوش نوازی وجود دارد که نظمی ناهمسان دارند.</p> <p>د) در اوزان همسان دولختی «وزن واژه ها» ناهمگون و غیر تکراری اند.</p>	۲۱																
۰/۵	<p>با توجه به جمله های زیر، واژه ی درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید.</p> <p>الف) هجای دوم واژه ی در شعر را می توان طبق اختیار شاعری، کوتاه تلفظ کرد. (ابرویش - خدایی)</p> <p>ب) کلمه ی «سو» در صورت اضافه شدن، ممکن است شود. (کوتاه - بلند)</p>	۲۲																
۰/۵	<p>از میان دو بیت زیر کدام بیت وزنی ناهمسان دارد؟</p> <p>الف) دل نیست کبوتر که چو برخاست، نشیند از گوشه ی بامی که پریدیم، پریدیم</p> <p>ب) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست طیب جان خرابم کسی ورای تو نیست</p>	۲۳																
۲	<p>بیت زیر را تقطیع کنید و وزن واژه های آن را نیز بنویسید.</p> <p>ج) لبخند تو خلاصه ی خوبی هاست لختی بخند خنده ی گل زیباست</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;">پایه های آوایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>خوشه هجایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>وزن شعر</td> </tr> </table>				پایه های آوایی								خوشه هجایی				وزن شعر	۲۴
			پایه های آوایی															
			خوشه هجایی															
			وزن شعر															
۲	<p>در بیت «همه کارم ز خود کامی به بد نامی کشید آخر // نهان کی ماند آن رازی کز او سازند محفل ها» اختیارات زبانی را بیابید و نوع آن ها را بنویسید.</p>	۲۵																

نام خانوادگی :	وزارت آموزش و پرورش	نام درس: علوم و فنون ادبی ۳
نام پدر:	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد	پایه: دوازدهم انسانی
نام آموزشگاه :	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میبد	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰ / ۸
کد دانش آموزی:	تعداد صفحه: ۴ تعداد سؤال: ۳۰	زمان شروع: ۸ صبح
		وقت: ۸۰ دقیقه

۲۶	آیا وزن مصراع « بخشا که به لب رسید جانم» با وزن مصراع « درماند پدر به کار او سخت» یکسان است؟ با تقطیع هجایی هر مصراع جواب خودتان را اثبات کنید.	۷۵/.												
۲۷	تقطیع مثال های زیر، به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟	۱												
	<table border="1"> <tr> <td>ساقی ما</td> <td>بیابان</td> <td>گفت ای</td> <td>بهانه</td> </tr> <tr> <td>- u u -</td> <td>- - u</td> <td>- -</td> <td>- - u</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	ساقی ما	بیابان	گفت ای	بهانه	- u u -	- - u	- -	- - u					
ساقی ما	بیابان	گفت ای	بهانه											
- u u -	- - u	- -	- - u											
*	تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	*												
۲۸	شعر عارف قزوینی را در قلمرو ادبی بررسی کنید(دو مورد) گریه را به مستی بهانه کردم شکوه ها ز دست زمانه کردم آستین چو از چشمم برگرفتم سیل خون به دامن روانه کردم	۱												
۲۹	متن زیر را بخوانید و با توجه به آن، به پرسش‌ها پاسخ دهید. غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم الف) یک ویژگی زبانی بیابید ۲۵/. ب) دو آرایه بدیع معنوی را بنویسید ۵/. ج) یک ویژگی فکری سید اشرف الدین را در اشعار بالا بیان کنید؟ ۲۵/.	۱												
۳۰	متن زیر را در سطح زبانی و فکری تحلیل کنید. (هر کدام دو مورد) «اگر چه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال ۱۳۲۲ شروع کرده ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف در تاریخ گذشتگان بنگریم، هر آینه به خوبی مشاهده می کنیم که در مجاری سنه ی ۱۳۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آنها به راه تمدن و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام احدی را سراغ نداریم؛ چه آن بزرگ مرد از آن یگانه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید.»	۲												
*	آرزوی ما پیروزی شماست	۲۰												

باسمه تعالی

پاسخ نامه

علوم و فنون ادبی دوازدهم انسانی دی ماه ۱۳۹۷

طراح سؤال : سرکار خانم مریم قانع دوست

ردیف	سئوالات	بارم
۱	تاریخ ادبیات تهران - تبریز	
۲	الف) ادیب الممالک فراهانی ب) یوسف خان اعتصامی آشتیانی	
۳	رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره ی صفوی و دوره های بعد از آن بود	
۴	گزینه د	
۵	تاریخ بیداری ایرانیان	
۶	لاهوتی یا فرخی یزدی (یک مورد)	
۷	حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده است که امروزه کاربرد چندانی ندارد	
۸	گزینه ب	
۹	روزنامه ای	
۱۰	گزینه ج چهار پاره - مستزاد	
۱۱	اغلب شاعران صرفا به محتوا گرایش داشتند؟؟؟ برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند؟؟؟ شاعران برای آماده سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه ها ناگزیر بودند به شتاب شعر بسرایند	
۱۲	گزینه ج	
۱۳	گزینه الف	
۱۴	الف) بدون حذف همزه : مرد + اف + کن -- U --	
۱۵	ب) با حذف همزه : مر + دف + کن --- الف با ج ب با د هم وزن هستند	

باسمه تعالی

پاسخ نامه

علوم و فنون ادبی دوازدهم انسانی دی ماه ۱۳۹۷

طراح سؤال : سرکار خانم مریم قانع وست

ردیف	سئوالات	بارم
۱۶	کلید سئوالات علوم و فنون ادبی دوازدهم انسانی دی ماه ۹۷ آ هوی دشت U U _U _ هو : کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در هجای دوم	
۱۷	پی شِ کَ ما نِ اَبِ رُو یَشِ لَ ا بِ هَ مِی کُ نَمِ وَ لِی گوشِ کِ شِی دِ اسِ --- ت زانِ گُوشِ بِ ما نِ مِی کُ ند _ U U _ / U _ U _ / _ U U _ / U _ U _ مفتعلن / مفاعلن / مفتعلن / مفاعلن در هجای هفتم مصراع اول اختیارات شاعری کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند	
۱۸	هر گاه مصوت بلند « ی » در میان کلمات بسیط (ساده) یا میان پیشوند و کلمه یا میان کلمه با پسوند یا میان کلمه با ضمیر متصل قرار گیرد همیشه کوتاه و مصوت بلند « و » در کلمات تک هجایی مثل « سوی » در حالت اضافه می تواند کوتاه تلفظ شود	
۱۹	« کلم الناس علی قدر قلوبهم » تضمین است حدیثی از پیامبر (ص) اشاره به این که اشعار سعدی برای عموم ساده و قابل فهم است و با حدیث ارتباط معنایی دارد	
۲۰	الف) لف و نشر ب) تضمین پ) مراعات نظیر ت) تلمیح ث) تضاد ج) متناقض نما	
۲۱	گزینه پ تضاد دارد	
۲۲	مراعات نظیر	
۲۳	گزینه ب	
۲۴	قبض : لف ۱ / بسط : لف ۲ /// گریه ی مینا : نشر ۱ خندیدن ساغر : نشر ۲ / لف و نشر مرتب	

باسمه تعالی

پاسخ نامه

علوم و فنون ادبی دوازدهم انسانی دی ماه ۱۳۹۷

طراح سؤال : سرکار خانم مریم قانع وست

ردیف	سئوالات	بارم
۲۵	کلید سئوالات علوم و فنون ادبی دوازدهم انسانی دی ماه ۹۷ تحلیل متن سطح ادبی ملک ادب: تشبیه گلشن ویرانه: استعاره باغ جهان: تشبیه باغ و داغ: جناس برسرو باغ: مراعات نظیر مرغ گرفتار: استعاره در قفس ماندن: کنایه	
۲۶	سطح فکری ۱- بیان شدت غم و اندوه و تاسف او به خاطر از دست دادن بزرگان ملک و ادب ۲- اینکه یاران آزادی خواهش مثل ابر بهار حیات بخش بودند ولی عمر کوتاهی داشتند تضاد : مشکل و آسان مراعات نظیر : (بین شرع قرآن ، ایمان) (برق نور) (شهر ، تهران و ایران)	
۲۷	۱- ساده قابل فهم و صمیمی ۲- استفاده از زبان محاوره و کنایات عامیانه مانند : چه دردسرت بدهم ،، آن روی کار بالاست ،، دست و پایش را گم کرده ،، دلش می تپد ،، رنگش می پرد ۳- استفاده از کلمات بیگانه مثل قزاق (ترکی) ، ژاندارم (فرانسوی)	
۲۸	دهخدا ، در سوگ دوستش میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل	